ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน

เรื่อง ประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

****

ตามที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอนได้มีมติให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ ในการประชุมสภาฯ สมัยสามัญ สมัยที่ ๓ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖ และนายอำเภอทุ่งหว้าได้พิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นที่เรียบร้อยแล้วนั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๒ องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน จึงประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายเอกชัย หลังขาว)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน

เรื่อง

การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน

อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร
พ.ศ. ๒๕๖๖

หลักการ

กำหนดให้มีการติดตั้งบ่อดักไขมัน เพื่อบังคับใช้กับอาคารที่จะปลูกสร้างใหม่และอาคาร สิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่เดิมก่อนที่จะมีการประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยเฉพาะอาคารปลูกสร้างที่มีการระบายน้ำทิ้งหรือไหลลงไปสู่แหล่งระบายน้ำภายในตำบลนาทอน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ

เหตุผล

ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล รวมทั้งน้ำเสียจากอาคาร ที่เกิดจากการทำกิจกรรมต่างๆ ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน หากไม่มีระบบการจัดการที่ดีและเหมาะสมจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำที่มีผลต่อคุณภาพของน้ำ ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมโดยรวม เพื่อประโยชน์ในการจัดการด้านสาธารณสุข การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การบำบัดน้ำเสียและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในหน้าที่และอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัตินี้

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร
พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอนเรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ องค์การบริหารส่วนตำบล นาทอนโดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอนและนายอำเภอทุ่งหว้าจึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า "ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอนเรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖"

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน เมื่อพ้นกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้ประกาศโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหรือข้อบังคับ กฎ ระเบียบ และคำสั่งอื่นใดขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

"อาคาร" หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงานหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอาศัยหรือใช้สอยได้

"บ่อดักไขมัน" หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจำพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

"น้ำเสียในครัวเรือน" หมายความว่า น้ำทิ้งจากกิจกรรมในครัวเรือน เช่น การปรุงอาหาร การอบผ้า ซักผ้า ล้างจาน ล้างผัก หรือจากการกระทำอื่นในลักษณะเดียวกัน เป็นต้น

"การระบายน้ำ" หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสาดน้ำ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

"แหล่งระบายน้ำ" หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเล และแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชน ซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน

ข้อ ๕ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำและยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้นให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันตามข้อบัญญัตินี้เช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ เก็บ ขน น้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมันไปกำจัด และซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๘ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจยกเว้นการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ตามความจำเป็น โดยพิจารณาถึงสภาพ ลักษณะ หรือการใช้ประโยชน์ของอาคาร หรือสภาพของพื้นที่ เช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท

ข้อ ๑๑ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอนรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ 22 ก.ย. 2566 เดือน.....พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(นายเอกชัย จันจงขาว)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน

เห็นชอบ

(นายณรงค์ หนูเนียม)

นายอำเภอทุ่งหว้า

ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน
เรื่อง การกำหนดมาตรฐานปริมาณความจุของบ่อดักไขมัน

ขนาดพื้นที่และประเภทอาคาร (ตารางเมตร)	ความจุไม่น้อยกว่า (ลิตร)	ปริมาตรไม่น้อยกว่า (ลบ.ม.)
๑.) อาคารอยู่อาศัย พื้นที่อาคารไม่เกิน ๕๐ ตร.ม.	๕๐	๐.๐๕
๕๑ - ๑๐๐ ตร.ม.	๑๐๐	๐.๑๐
๑๐๑ - ๒๐๐ ตร.ม.	๒๕๐	๐.๒๕
๒๐๑ - ๕๐๐ ตร.ม.	๕๐๐	๐.๕๐
๕๐๑ - ๑,๐๐๐ ตร.ม.	๗๕๐	๐.๗๕
๑,๐๐๐ ตร.ม.ขึ้นไป	๑,๐๐๐	๑.๐๐
๒.) ห้องแถวหรือตึกแถว ไม่ว่าใช้เพื่อการพาณิชย์หรือพักอาศัย พื้นที่อาคารทุกชั้นรวมกันแต่ละคูหาไม่เกิน ๒๐๐ ตร.ม.	๘๐๐	๐.๘๐
ห้องแถวหรือตึกแถว ไม่ว่าจะใช้เพื่อการพาณิชย์หรือพักอาศัย พื้นที่อาคารทุกชั้นรวมกันแต่ละคูหา ตั้งแต่ ๒๐๑ ตร.ม. แต่ไม่เกิน ๖๐๐ ตร.ม.	๑,๔๐๐	๑.๔๐
ห้องแถวหรือตึกแถว ไม่ว่าใช้เพื่อการพาณิชย์หรือพักอาศัยแต่ละคูหาที่สูงเกิน ๓ ชั้น	๑,๕๐๐	๑.๕๐
๓.) อาคารสาธารณะ / อาคารอาศัย รวมพื้นที่อาคารไม่เกิน ๒๐๐ ตร.ม.	๑,๐๐๐	๑.๐๐
๒๐๑ - ๕๐๐ ตร.ม.	๑,๒๐๐	๑.๒๐
๕๐๑ - ๑,๐๐๐ ตร.ม.	๑,๕๐๐	๑.๕๐
๑,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ ตร.ม.	๒,๐๐๐	๒.๐๐
๓,๐๐๐ ตร.ม. ขึ้นไป	๒,๕๐๐	๒.๕๐

ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมัน

บ่อดักไขมันสามารถก่อสร้างได้หลายแบบ เช่น

(๑) บ่อดักไขมันติดตั้งในที่แบบวงของซีเมนต์

(๒) กับบ่อดักไขมันแบบสร้างในที่

(๓) บ่อดักไขมันสำเร็จรูป

การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสม โดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัว ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพของพื้นที่จะทำการก่อสร้าง

<u>วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน</u>

(๑) บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

(๑.๑) วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

(๑.๑.๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

(๑.๑.๒) ทรายหยาบและทรายละเอียด

(๑.๑.๓) เหล็กเส้นกลม RB ขนาด Ø ๙ มิลลิเมตร

(๑.๑.๔) วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป (ในท้องตลาดมีจำหน่ายโดยทั่วไป)

มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๐-๐.๔๐ เมตร

มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๑.๐๐ เมตร สูง ๐.๓๕-๐.๔๐ เมตร

มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๔๐-๐.๔๕ เมตร

(๑.๑.๕) ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด Ø ๗๕ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด Ø ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๕)

(๑.๒) วิธีการก่อสร้าง

(๑.๒.๑) ขุดดินลึกลงไป โดยดูระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่านศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปประมาณ ๕๐ เซนติเมตร โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุมบดอัดแน่นความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ได้เลย

(๒.) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ขนาด Ø ๔-๘ นิ้ว ยาว ๓.๐๐ ถึง ๖.๐๐ เมตร แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้เสาเข็มพ้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

(๑.๒.๒) ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด Ø ๙ มิลลิเมตร เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง ๒๐*๒๐ เซนติเมตร

(๑.๒.๓) เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ หนา ๑๐ เซนติเมตร โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อหัวเสาเข็ม ประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

(๑.๒.๔) นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาวางที่คอนกรีตก้นหลุมที่เตรียมไว้ โดยตั้งวงขอบซีเมนต์ หากเป็นแบบปิดก้นก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทรายที่ก้นวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันรั่วซึม จากนั้นเอาวงขอบซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้

กำหนดไว้ แล้วยาแนวรอบต่อ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน : ทราย เท่ากับ ๑ : ๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อท่อระบายน้ำ กลบฝังดินโดยรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดฝาปูนท้องตลาด

(๑.๒.๕) การต่อรับน้ำเข้า และน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ ที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กับรูปแบบหรือความเหมาะสม แต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อด้วยท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาด หรือใหญ่กว่า โดยให้ต่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คูคลอง ตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำ เพื่อให้น้ำมีการระบายออกจากตัวบ่อดักไขมันได้ดี

(๒) บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

(๒.๑) วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

(๒.๑.๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

(๒.๑.๒) ทรายหยาบ

(๒.๑.๓) เหล็กเส้นกลม RB ขนาด Ø ๙ มิลลิเมตร

(๒.๑.๔) ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด Ø ๗๕ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด Ø ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

(๒.๒) วิธีการก่อสร้าง

(๒.๒.๑) ขุดดินลึกลงไป โดยดูระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งกำเนิดน้ำเสียมาเข้าท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อ คสล. ประมาณ ๐.๘๐-๑.๐๐ เมตร หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่เมื่อขุดได้ระดับแล้วดูว่าดินก้นหลุมมีความหนาแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมัน คสล. ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ได้เลย

(๒) กรณีมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเห่นียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นที่อัดแน่น ความหนา ๑๐ ซม. ให้หัวเสาเข็มฝังทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

(๒.๒.๒) ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด Ø ๙ มิลลิเมตร ฐานและโครงสร้างของตัวบ่อดักไขมัน

(๒.๒.๓) เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ ที่ฐานพื้นบ่อดักไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มหัวเสาเข็ม ประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

(๒.๒.๔) ประกอบแบบต้องใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่นหนาป้องกันการไม่ให้ไม้แบนระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นให้ทำการเอาน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้าง และให้ทำการกระทุ้งคอนกรีตไปด้วยเพื่อไม่ให้คอนกรีตนั้นเป็นฟองอากาศเพราะจะมีการรั่วซึมได้

(๒.๒.๕) การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบได้หลังจากเทคอนกรีต ประมาณ ๓-๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบดูว่ามีรอยรั่วหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

(๒.๒.๖) การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหาร หรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วน

น้ำทิ้งให้ต่อรับน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมัน ไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำ เพื่อให้มีการระบายน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันได้ดี

(๓) บ่อดักไขมันสำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนดังนี้

(๓.๑) วัสดุและอุปกรณ์ในการติดตั้งตามมาตรฐานของผู้ผลิต

(๓.๒) วิธีการติดตั้งตามมาตรฐานของผู้ผลิต

<u>รายละเอียดประโยชน์และคุณสมบัติของบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย</u>

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้ง และช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัว โดยตัวบ่อแบ่งได้ ๒ ส่วน ซึ่งเชื่อมต่อกัน ในส่วนที่ ๑ จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหาร ตะแกรงนี้สามารถแยกออกมาได้ เพื่อให้ชากเศษอาหารทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรงลอดแผ่นกั้นเข้าส่วนที่ ๒ ซึ่งจะทำหน้าที่ดักไขมัน คือ จะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อได้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำ ซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

รูปแบบบ่อดักไขมัน มี ๒ รูปแบบ แบ่งตามความเหมาะสมได้ ดังนี้

(๑) บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับบ้านเรือนทั่วไป และสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดักไขมันได้ การติดตั้งฝังไว้บนพื้นดินหรือใต้ดินและกักเก็บน้ำเสียได้อย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

(๒) บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ การติดตั้งใช้งานเหมาะสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหารและตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่และสามารถกักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

<u>การใช้งานและการดูแลรักษา</u>

(๑) ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน

(๒) ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลักให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน

(๓) ต้องไม่เอาตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร

(๔) ต้องหมั่นโกยเศษขยะที่ดักกรองไว้ด้านหน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ

(๕) ห้ามเอาน้ำจากส่วนอื่นๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซักผ้า น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน

(๖) ต้องหมั่นตักไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันที่ตักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิด และรวมไปกับขยะมูลฝอย เพื่อให้รถเก็บขยะนำไปกำจัดต่อไป

(๗) หมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบต้องทำตาม (๖) ถี่ขึ้นกว่าเดิม